

Taskforce: de zorgcoördinator in positie

Bruggenbouwer tussen beleid en werkvloer

GERRIT WITTEVEEN

Staatssecretaris Dekker en de leden van de Tweede Kamer zijn het er - getuige de inhoud van het algemeen overleg op 3 april - over eens: hoog tijd dat de werkvloer bij Passend Onderwijs betrokken wordt. In het voortgezet onderwijs en in het MBO kan de zorgcoördinator een ideale schakelaar zijn tussen beleid en werkvloer. Maar dan moet de zorgcoördinator nog wel beter in positie komen.

Op basis van de uitkomsten van een onderzoek onder 2200 leden luidde CNV Onderwijs eind maart de alarmbel. Scholen zijn nog onvoldoende voorbereid op de invoering van Passend Onderwijs. Tijdens het algemeen overleg op 3 april bleken staatssecretaris Dekker en de leden van de tweede kamer het met elkaar eens te zijn. Passend Onderwijs blijft teveel op bestuurlijk niveau steken. Hoog tijd dat de werkvloer bij Passend Onderwijs betrokken wordt.

SCHAKELAAR TUSSEN BELEID EN WERKVLOER

Wie gaat de kloof tussen beleidsmakers en leerkrachten overbruggen? Niet de directeur zelf, die al 1001 verantwoordelijkheden buiten het terrein van de leerlingenzorg op zijn naam heeft staan. Niet de afdelingsleider, die ik weet niet hoeveel leerlingen en leerkrachten te begeleiden heeft, die dikwijls geleefd wordt door de waan van de dag en die het keurslijf van de kwaliteitskaart en opbrengstgericht werken wordt voorgehouden. Zou het misschien de zorgcoördinator kunnen zijn?

Het werkblad van de zorgcoördinator De zorgcoördinator heeft door opleiding en ervaring een hoog niveau van expertise opgebouwd op het gebied van leerlingenzorg en kijkt daardoor met andere ogen naar wat er goed en niet goed gaat op school. Hetzij uit de eigen samenwerking met mentoren, hetzij uit de casuïstiek in het zorgteam of de verhalen die leerlingbegeleiders en ambulant begeleiders vertellen over wat ze meemaken op school, leidt de zorgcoördinator af op welke onderdelen de zorgstructuur van de school bijstelling nodig heeft en wat de ondersteuningsbehoefte van leer-

krachten én afdelingsleiders is. De zorgcoördinator kent de leerlingen waarvan de onderwijsbehoefte de ondersteuningscapaciteiten van leerkrachten te boven gaat en overziet wat dat betreft de hele school. Kortom: op het werkblad van de zorgcoördinator komt informatie bijeen, die nergens anders in de school zó bijeen komt. Informatie die voor de invoering van Passend Onderwijs van cruciaal belang is. Het advies van de zorgcoördinator geeft schoolspecifieke handen en voeten aan landelijk beleid of aan het schooloverkoepelend beleid van het samenwerkingsverband. Maar: dan moet de zorgcoördinator wel beter in positie komen!

VERSCHILLEN TUSSEN SCHOLEN

Sommige zorgcoördinatoren zijn al in positie. Ze bekleeden een middenkaderfunctie, hebben een plek in het managementteam van de school en op de wat grotere scholen sturen ze hun eigen zorgteam aan.

Door hun aanwezigheid tijdens de MT-vergaderingen kan van hun deskundigheid gebruik gemaakt worden tijdens de besprekingen van beleidsstukken die overduidelijk in het kader van de leerlingenzorg vallen, maar ook op al die momenten dat het verband tussen leerlingenzorg en onderwijs afdelingsleiders en directieleden in eerste instantie misschien ontgaat. Er bestaan tussen scholen echter grote verschillen. De ene zorgcoördinator heeft een functie, de andere heeft een taak. De ene zorgcoördinator heeft een fulltime betrekking, de andere combineert het zorgcoördinatorenwerk met lesgeven. Uit een verkennend onderzoek dat de NVS-NVL tijdens de Dag van de zorgcoördinator in november 2011 verrichtte onder 200 zorgcoördinatoren, kwamen grote verschillen in facilitering aan het licht¹. Renate de Wit beschrijft in hoofdstuk 1 van haar boek 'De zorgcoördinator in het voortgezet onderwijs' vier verschillende posities die zorgcoördinatoren in het organogram van de school krijgen toebedeeld². Niet op elke plek komt hun expertise even goed tot haar recht.

ONGUNSTIG OVERHEIDSBELEID

Het is jammer dat ook enkele beleidsmaatregelen van OCW een betere positionering van zorgcoördinatoren nog in de weg zitten. Zo krijgen zorgcoördinatoren van hun werkgevers regelmatig te horen dat ze niet voor een LC- of LD-functie in aanmerking komen, omdat ze niet aan het lesgeefcriterium (60%) van de functiemix voldoen. Ook de lerarenbeurs stelt eisen aan het aantal lessen dat de aanvrager geeft, dus daarvoor komen veel zorgcoördinatoren niet in beeld. In combinatie met de soms gebrekkige facilitering van zorgcoördinatoren, leidt dat er steeds vaker toe dat de nascholing van zorgcoördinatoren beperkt blijft tot één of twee meerdaagse cursussen. Nog even en er is geen instelling meer die specifiek voor zorgcoördinatoren een tweejarige Master SEN opleiding kan aanbieden.

DE ZORGCOÖRDINATOR IN POSITIE

De NVS-NVL (de vereniging van schooldecanen en leerlingbegeleiders) is ervan overtuigd dat de zorgcoördinator meerwaarde heeft voor de leerlingbegeleiding in VO- en MBO-scholen en blijft zich daarom voor de zorgcoördinator inzetten. De vereniging stelde een taskforce in die activiteiten onderneemt om de zorgcoördinator in positie te brengen. In het cursusjaar 2010-2011 ging de taskforce van start met de landelijke campagne 'De zorgcoördinator in positie'. De campagne werd opgezet in samenwerking met NJI, Gedragswerk en het infopunt Passend Onderwijs. De taskforce publiceerde sindsdien een aantal brochures en organiseert jaarlijks in november de Dag van de zorgcoördinator. Steeds meer zorgcoördinatoren stellen zich in verbinding met de taskforce. Dat kan door lid te worden van de NVS-NVL, maar ook door gratis lid te worden van de Linkedinggroep 'De zorgcoördinator in positie'. Deze groep telt momenteel 530 zorgcoördinatoren.

GERRIT WITTEVEEN is projectleider 'De zorgcoördinator in positie' bij de NVS-NVL.

Zie voor meer info: <http://blogzic.wordpress.com>

¹ Beroepskader voor de zorgcoördinator, Cherifia Hendriks. Bij de les, september 2012.

² De zorgcoördinator in het voortgezet onderwijs. Renate de Wit. Uitgeverij Acco, 2011.

ISBN 978-90-334-8401-8

